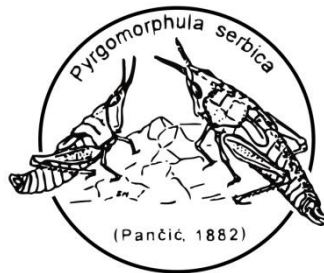


ENTOMOLOŠKO DRUŠTVO SRBIJE
ENTOMOLOGICAL SOCIETY OF SERBIA



XIV Simpozijum entomologa Srbije sa međunarodnim učešćem

XIV Symposium of Serbian entomologists with international
participation

Novi Sad, 13-16. IX 2023



Organizacioni odbor/ Organizing Committee

Prof. dr Aleksandra Konjević
Doc. dr Mihaela Kavran
Dr Željko Milovac
Dr Filip Franeta
Dr Dejan V. Stojanović
Vid Srdić

Suorganizatori i sponzori/ Co-organizers and sponsors

Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija
Ministry of Science, Technological Development and Innovation



Република Србија
Министарство просвете,
науке и технолошког развоја

Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Faculty of Agriculture, University of Novi Sad



POLJOPRIVREDNI
FAKULTET
UNIVERZITET U NOVOM SADU

SANUS M, Novi Sad



AGRISERBIA doo, Aleksa Šantić



BIOSPIN, Novi Sad



POZDRAVNA REČ

Danas je na internetu moguće pronaći razne stvari i mudre misli. Jednom prilikom naišla sam na veoma zanimljivo kratak tekst nepoznatog mi autora, koji ću parafrazirati ovde:

Retko ljudi biraju entomologiju.

Obično entomologija bira Vas, jer ste izuzetna osoba kojom ne vladaju kulturni standardi koji zahtevaju da zarađujete određenu sumu novca, da budete poslušni radnik i da nikada ništa ne dovodite u pitanje.

Trebalo bi da budete ponosni što ste jedinstveni.

Verujem da se većina entomologa prepoznaje u ovom simpatičnom opisu osoba slobodnog duha, otvorenog uma, sa ogromnom voljom i željom da upoznaju čudesni svet insekata koji kada vas jednom fascinira ostajete njegov verni prijatelj valjda do kraja života, ne samo radnog veka.

Od prvog simpozijuma koji je 1997. godine održan na Goču, do danas, entomolozi Srbije okupljali su se na raznim mestima, preko Ivanjice, Bajine Bašte, Užica, Soko Banje, Donjeg Milanovca, Tare, Kladova, Niša i Pirota, da bi se u 2023. na XIV simpozijumu na nekoliko dana družili u Novom Sadu.

XIV simpozijum, koji se ove godine realizuje u saradnji sa Poljoprivrednim fakultetom Univerziteta u Novom Sadu, kao i svi prethodni, ima za cilj promociju entomologije u najširem smislu. Tokom četvorodnevnog druženja istraživači, profesori, studenti i zapravo svi ljubitelji insekata imaju priliku da predstavljaju svoj istraživački rad, razmene iskustva i povežu se sa kolegama iz inostranstva. Veliko nam je zadovoljstvo i čast da ćemo na XIV simpozijumu imati priliku da ugostimo i kolege iz Italije, Mađarske, Hrvatske i Crne Gore, sa nadom da će međunarodnih druženja u budućem periodu biti još više.

Entomološko društvo Srbije je još uvek relativno mala, ali odabrana grupa ljudi ljubitelja insekata kojih je, čini se, svakim danom sve više.

U ime organizacionog odbora XIV Simpozijuma entomologa Srbije sa međunarodnim učešćem i u svoje lično ime želim svim učesnicima dobrodošlicu u Novi Sad, i srećan i uspešan rad.

Srdačno,
Aleksandra Konjević
Predsednik UO



PROGRAM

Sreda/Wednesday, 13. septembar 2023

Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Trg Dositeja Obradovica 8, Novi Sad

9:00-10:00	Registracija učesnika/Registration of participants
10:00-10:15	OTVARANJE SIMPOZIJUMA/OPENING CEREMONY
	sala P1, prizemlje
	Prof. dr Aleksandra Konjević, predsednik UO Entomološkog društva Srbije Prof. dr Branko Čupina, Prodekan za nauku i međunarodnu saradnju Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu
10:15-12:00	Sekcija 1: Prirodni neprijatelji insekata/ Natural enemies of insects
	Predsedavajući/ Chairperson: Vladimir Žikić, Korana Kocić
	sala P1
10:15-10:35	Plenarno predavanje/Plenary session - Francesco Tortorici, Luciana Tavella: CLASSICAL BIOLOGICAL CONTROL OF <i>HALYOMORPHA HALYS</i> AND <i>DROSOPHILA SUZUKII</i>: RESULTS OF NATIONAL ACTIONS AND SITUATION IN ITALY
10:35-10:50	Predavanje po pozivu/Invited lecture - Marina Dervišević, Aleksandar Stojanović, Draga Graora: DIVERZITET PARAZITOIDA ŠTITASTIH VAŠI (HEMIPTERA: COCCIDAE) U SRBIJI
10:50-11:05	Korana Kocić, Anđeljko Petrović, Alf Tore Mjós, Željko Tomanović: FAUNA PARAZITOIDNIH OSA NORVEŠKE (HYMENOPTERA: BRACONIDAE: APHIDIINAE): NOVE VRSTE ZA NORVEŠKU I POTENCIJALNO NOVE VRSTE ZA NAUKU
11:05-11:20	Marija Milošević, Aleksandar Stojanović, Draga Graora: DIVERZITET ENTOMOFAGA <i>PULVINARIA VITIS</i> (L.) (HEMIPTERA: COCCIDAE) U VINOGRADU SA I BEZ PRIMENE INSEKTICIDA
11:20-11:35	Aleksandra Konjević, Sandra Senji, Francesco Tortorici, Luciana Tavella: PRELIMINARNO ISTRAŽIVANJE PRIRODNIH NEPRIJATELJA STENICA U SRBIJI
11:35-11:50	Maja Lazarević, Aleksandra Trajković, Saša S. Stanković, Marijana Ilić Milošević, Darija Milenković, Vladimir Žikić: PRELIMINARNO ISTRAŽIVANJE ROD <i>MICROGASTER LATREILLE</i> (HYMENOPTERA: BRACONIDAE: MICROGASTRINAE) U SRBIJI
11:50-12:00	Diskusija/ Discussion
12:00-12:30	Pauza za kafu / Coffee break
12:30-14:00	Sekcija 2: Invazivne insekatske vrste i klimatske promene/ Invasive insect species and climate change
	Predsedavajući/ Chairperson: Saša S. Stanković, Oliver Krstić
	sala P1
12:30-12:45	Ankica Sarajlić, Ivana Majić, Toni Kujundžić, Mato Drenjančević: PREGLED STANJA VRSTE <i>SCAPHOIDEUS TITANUS</i> NA PODRUČJU VINOGRJA SRIJEM U REPUBLICI HRVATSKOJ
12:45-13:00	Jelena Jović, Oliver Krstić, Tatjana Cvrković, Miljana Jakovljević, Slavica Marinković, Milana Mitrović, Ivo Toševski: INVAZIVNE VRSTE CIKADA (HEMIPTERA: AUCHENORRHYNCHA) U SRBIJI I VEKTORSKI ZNAČAJ U PRENOŠENJU FITOPLAZMI
13:00-13:15	Aleksandra Ignjatović Čupina, Mihaela Kavran, Dušan Petrić, Jeremy Bouyer, Arianna Puggioli, Romeo Bellini, Wadaka Mamai, Sara Opačić, Sara Šiljegović, Nemanja Avrić, Miloš Petrović, Zoran Francuski, Dragan Dondur, Uroš Vlajkov, Dragan Radulović, Stefan Stefanović: TEHNIKA STERILNIH INSEKATA U SUZBIJANJU AZIJSKOG TIGRASTOG KOMARCA U SRBIJI: PRVA ISKUSTVA I PERSPEKTIVE

13:15-13:30	Ivan Fijat, Nikola Laćarac, Aleksandra Ignjatović Čupina, Dušan Petrić, Mihaela Kavran: GONOTROFIČKI CIKLUS I FEKUNDITET AZIJSKOG TIGRSTOG KOMARCA, <i>Aedes albopictus</i> U SRBIJI (DIPTERA: CULICIDAE)
13:30-13:45	Željko Milovac, Snežana Pešić, Filip Franeta: PROMENA VREMENA POJAVE MALE I VELIKE REPIČINE PIPE U USEVU ULJANE REPICE
13:45-14:00	Diskusija/ Discussion
14:00-15:30	Pauza za ručak / Lunch break
15:30-16:45	Sekcija 3: Insekti i integralna zaštita/ Insects and integrated pest management Predsedavajući/ Chairperson: Željko Milovac, Draga Graora
	sala P1
15:30-15:45	Predavanje po pozivu/ Invited lecture - Ádám Egri, Ádám Mészáros, György Kriska, József Fail: DEVELOPING MANAGEMENT METHODS OF THE BROWN MARMORATED STINK BUG (BMSB), <i>HALYOMORPHA HALYS</i>
15:45-16:00	Jovan Dobrosavljević, Čedomir Marković: VERTIKALNA DISTRIBUCIJA LISNIH MINERA LIŠĆARSKIH DRVENASTIH VRSTA SRBIJE
16:00-16:15	Aleksandra Đorđević, Marija Miličić, Tamara Tot, Laura Likov, Ana Stefanović Grković, Sonja-Mudri Stojnić, Snežana Radenković: EFIKASNOST RAZLIČITIH METODA U MONITORINGU OSOLIKIH MUVA (DIPTERA: SYRPHIDAE) SRBIJE
16:15-16:30	Ivana Lalićević, Svjetlana Janković Šoja, Anđa Radonjić: UTICAJ RAZLIČITIH SORTI PŠENICE I NJIHOVIH MEŠAVINA NA RAZVIĆE <i>RHOPALOSIPUM PADI</i> (HEMIPTERA: APHIDIDAE)
16:30-16:45	Diskusija/ Discussion
16:45-17:15	Pauza za kafu / Coffee break
17:15-18:30	Sekcija 3: Insekti i integralna zaštita/ Insects and integrated pest management – II deo/part Sekcija 4: Veštačka inteligencija i identifikacija insekata/ Artificial intelligence and insect identification Predsedavajući/ Chairperson: Dimitrija Savić Zdravković, Miloš Popović
	sala P1
17:15-17:30	Jovana Raičević, Jovana Bila Dubaić, Aleksandar Četković, Milan Plećaš: EFEKAT POLUPRIRODNE IVICE POLJA NA BROJNOST OPRAŠIVAČA I PRINOS ULJANE REPICE
17:30-17:45	Aleksandra Trajković, Saša S. Stanković, Marijana Ilić Milošević, Maja Lazarević, Darija Milenković, Iva Stojanović, Vladimir Žikić: POVRATAK SVILENE BUBE: PERSPEKTIVE U OPTIMIZACIJI LABORATORIJSKOG UZGOJA
17:45-18:00	Nenad Zarić, Robert Brodschneider, Ljubiša Stanisavljević, Walter Goessler: IZBEGAVANJE APSORPCIJE TOKSIČNIH METALA KOD RADILICA MEDONOSNE PČELE (<i>APIS MELLIFERA</i>)
18:00-18:15	Aleksandra Trajković, Đurađ Milošević, Iva Stojanović, Vladimir Žikić: PRIMENA FUZZY LOGIKE U MATRICAMA MORFOLOŠKO-FUNKCIONALNIH ATRIBUTA VISOKO KRIPTIČNIH EGZOFITOFAGNIH GUSENICA
18:15-18:30	Diskusija/ Discussion

20:00 SVEČANA VEČERA/GALA DINNER
Kafana “Tako je suđeno”, Ribnjak, Gornji put 15, Petrovaradin



Četvrtak/Thursday, 14. septembar 2023

Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Trg Dositeja Obradovica 8, Novi Sad

9:00-11:10	Sekcija 5: Vektorska uloga zglavkara/ The vector role of arthropods Predsedavajući/ Chairperson: Jelena Jović, Igor Pajović sala P1
9:00-9:05	Dušan Puač (Biospin): Saopštenje o World Pest Day
9:05-9:20	Aleksandar Jurišić, Tatjana Pustahija, Aleksandar Potkonjak, Sara Savić, Marina Žekić: KRPELJI NACIONALNOG PARKA FRUŠKA GORA KAO POTENCIJALNA OPASNOST PO ZDRAVLJE LJUDI I ŽIVOTINJA
9:20-9:35	Jelena Mišković, Vincenzo Palazzolo, Ettore Napoli, Aleksandra Ignjatović Čupina, Dušan Petrić, Aleksandar Jurišić, Katarina Đurić, Mihaela Kavran: KOLIKO GRAĐANI SRBIJE ZNAJU O VEKTORIMA I VEKTORSKI PRENOSIVIM PATOGENIMA?
9:35-9:50	Mihaela Kavran, Mina Petrić, Tamaš Petrović, Gospava Lazić, Vladimir Gajdov, Branislava Lalić, Snežana Medić, Aleksandra Ignjatović Čupina, Dušan Petrić: UTICAJ TEMPERATURA I PADAVINA NA BROJNOST KUĆNOG KOMARCA, CULEX PIPIENS (DIPTERA, CULICIDAE) I CIRKULACIJU VIRUSA ZAPADNOG NILA U VOJVODINI
9:50-10:05	Gospava Lazić, Mihaela Kavran, Dušan Petrić, Aleksandra Ignjatović Čupina, Vladimir Gajdov, Milanko Šekler, Dejan Vidanović, Tamaš Petrović: PRISUSTVO VIRUSA ZAPADNOG NILA U VEKTORIMA U REPUBLICI SRBIJI U 2022. GODINI
10:05-10:20	Gorana Veinović, Darko Mihaljica, Ratko Sukara, Una Jovana Vajić, Predrag Petrović, Dragana Božić, Jelena Antić-Stanković, Snežana Tomanović: ANTIMIKROBNA AKTIVNOST JAJA I VOSKA POREKLOM OD JAJA KRPELJA VRSTA IXODES RICINUS I DERMACENTOR RETICULATUS
10:20-10:35	Miljana Jakovljević, Jelena Jović, Slavica Marinković, Milana Mitrović, Oliver Krstić, Ivo Toševski, Tatjana Cvrković: VEKTORSKA ULOGA VRSTE EUSCELIS INCISUS (CICADELLIDAE: DELTOCEPHALINAE) U PRENOŠENJU FITOPLAZMI U EKSPERIMENTALNIM USLOVIMA
10:35-10:50	Diskusija/ Discussion
10:50-11:00	Svetlana Vranjković (Biospin) – <i>studija slučaja</i> monitoring i suzbijanje krevetnih stenica u Srbiji
11:00-11:10	Cvijo Mrđen (Sanus-M) – <i>studija slučaja</i> monitoring insekata u urbanim sredinama
11:10-12:00	Pauza za kafu / Coffee break – sponzorisan/sponsored by Sanus-M
12:00-13:30	Sekcija 6: Diverzitet entomofaune Srbije i susednih zemalja/ Diversity of entomofauna of Serbia and neighboring countries - I deo Predsedavajući/ Chairperson: Maja Lazarević, Dejan V. Stojanović sala P1
12:00-12:15	Nikola Z. Grujić, Dániel Winkler, Antonija Radulović: FAUNA SKOKUNA (COLLEMBOLA) ŠUME OKOLINE NASELJA MUO, BOKA KOTORSKA
12:15-12:30	Nikola Z. Grujić, Dániel Winkler, Sara Stanković: PRILOG POZNAVANJU RODA HYPOGASTRURA (COLLEMBOLA: PODUROMORPHA: HYPOGASTRURIDAE) NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE
12:30-12:45	Čedomir Marković, Jovan Dobrosavljević: PRILOG POZNAVANJU FAUNE INSEKATA SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „GOČ-GVOZDAC”
12:45-13:00	Igor Pajović, Stanko Vukadinović: ENTOMOFAUNA KUPUSNJAČA U REONU PODGORICE, NEKAD I SADA

13:00-13:15	Snežana Pešić: SURLAŠI LOPTICE (COLEOPTERA: CURCULIONIDAE: OROBITIS) IZ LJUBIČICA
13:15-13:30	Diskusija/ Discussion
13:30-15:00	Pauza za ručak/ Lunch break
15:00-16:30	Sekcija 7: Diverzitet entomofaune Srbije i susednih zemalja/ Diversity of entomofauna of Serbia and neighboring countries - II deo Predsedavajući/ Chairperson: Dimitrija Savić Zdravković, Filip Vukajlović
	sala P1
15:00-15:15	Miloš Popović: KARTIRANJE DIVERZITETA DNEVNIH LEPTIRA SRBIJE (LEPIDOPTERA: PAPILIONOIDEA)
15:15-15:30	Ljiljana Protić: NOVI PODACI ZA FAUNU HETEROPTERA SRBIJE
15:30-15:45	Jelena Šeat, Bojana Nadaždin: PEŠČARSKA FAUNA STENICA (HETEROPTERA) SRBIJE—PREGLED LITERATURE I NALAZI U ALCIPHON BAZI INSEKATA SRBIJE
15:45-16:00	Mihajlo Stanković: FAUNA CHRYSOMELIDAE ZASAVICE I SEVERNE MAČVE
16:00-16:15	Saša S. Stanković, Hans-Peter Tchoršniig, Marijana Ilić Milošević, Maja Lazarević, Aleksandra Trajković, Vladimir Žikić: NOVI PODACI O FAUNI MUVA GUSENIČARKI (DIPTERA: TACHINIDAE) U SRBIJI
16:15-16:30	Diskusija/ Discussion
16:30-17:00	Pauza za kafu / Coffee break
17:00-18:30	Sekcija 7: Diverzitet entomofaune Srbije i susednih zemalja/ Diversity of entomofauna of Serbia and neighboring countries - III deo Predsedavajući/ Chairperson: Dimitrija Savić Zdravković, Filip Vukajlović
	sala P1
17:00-17:15	Željko Tomanović, Korana Kocić, Anđeljko Petrović: DIVERZITET I RASPROSTRANJENJE VRSTA RODA TOXARES (HYMENOPTERA, BRACONIDAE, APHIDIINAE)
17:15-17:30	Tamara Tot, Jelena Ačanski, Ana Grković, Sonja Mudri-Stojnić, Snežana Radenković, Ante Vujić: ROD PIPIZELLA RONDANI, 1856 (DIPTERA: SYRPHIDAE) U SRBIJI
17:30-17:45	Dejan V. Stojanović, Dejan Pantelić & Danica Pavlović: COMMATARCHA GALICICAE (TOKÁR & SRNKA, 2023) (LEPIDOPTERA: CARPOSINIDAE) I AMEPHANA DALMATICA (REBEL, 1919) (LEPIDOPTERA: NOCTUIDAE) NOVE LEPIDOPTERE ZA FAUNU SRBIJE
17:45-18:00	Vladimir Žikić, Aleksandra Trajković, Marijana Ilić Milošević, Maja Lazarević, Darija Milenković, Saša Stanković: DESET VRSTA LEPTIRA KOJE SE U STADIJUMU GUSENICE SIMULTANO HRANE NA QUERCUS COCCIFERA NA PLANINI PELION, GRČKA
18:00-18:15	Milan Ilić, Iva Stojanović, Marko Nikolić, Dimitrija Savić-Zdravković, Maja Jovanović, Miloš Popović: PROCENA SEZONSKE VELIČINE POPULACIJE VRSTE LYCAENA HELLE NA PONORU – NP STARA PLANINA
18:15-18:30	Milenka Božanić, Katarina Stojanović, Jelena Krizmanić, Vanja Marković Olga Jakovljević, Anđelina Tatović, Ivana Živić: PRILOG POZNAVANJU FAUNE EPHEMEROPTERA, PLECOPTERA I TRICHOPTERA ORLOVE REKE (STARA PLANINA)
18:30-18:45	Diskusija/ Discussion
	kraj dana/end of the day

Petak/Friday, 15. septembar 2023

Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Trg Dositeja Obradovica 8, Novi Sad

9:00–10:30	Sekcija 8: Genetika i fiziologija zglavkara/ Arthropod genetics and physiology Predsedavajući/ Chairperson: Aleksandra Đorđević, Čedomir Marković sala P1
9:00-9:15	Tatjana Savić, Sofija Pavković-Lučić, Vukica Vujić, Jelena Trajković: IZBOR SUPSTRATA ZA POLAGANJE JAJA I KOMPONENTE ADAPTIVNE VREDNOSTI KOD <i>DROSOPHILA MELANOGASTER</i> (DIPTERA: DROSOPHILIDAE)
9:15-9:30	Sara Šiljegović, Aleksandra Ignjatović Čupina, Dušan Petrić, Aleksandar Jurišić, Mihaela Kavran: UTICAJ TIPOVA HRANE ZA LARVE NA MOGUĆNOST MASOVNOG GAJENJA AZIJSKOG TIGRSTOG KOMARCA, <i>Aedes albopictus</i> (DIPTERA, CULICIDAE)
9:30-9:45	Sonja Gvozdenc, Marko Radenković, Jelena Ačanski: UTICAJ ISHRANE NA FITNES I FLUKTUIRAJUĆU ASIMETRIJU TELA <i>Sitophilus oryzae</i> (COLEOPTERA: CURCULIONIDAE)
9:45-10:00	Vukica Vujić, Zvezdana Jovanović, Bojan Ilić, Jelena Milovanović, Luka Lučić, Boris Dudić, Sofija Pavković-Lučić: PONAŠANJE PRILIKOM ISHRANE KOD TRI POPULACIJE STONOGE <i>Glomeris hexasticha</i> Brandt, 1833 (DIPLOPODA: GLOMERIDAE): LABORATORIJSKA STUDIJA
10:00-10:15	Miloš Petrović, Saša Krstović, Lačarac Nikola, Vukadinović Marko, Maša Ivković Aleksandra Popović: NOVA HRANA, STARI PROBLEMI – MOGUĆNOST RAZVIČA SKLADIŠNIH ŠTETOČINA NA JESTIVIM INSEKTIMA
10:15-10:30	Diskusija/ Discussion
10:30-11:10	Sekcija 9: Fiziologija zglavkara pod uticajem stresa/ Physiology of arthropods under the stress influence Sekcija 10: Mikroplastika u akvatičnim insektima/ Microplastics in aquatic insects Predsedavajući/ Chairperson: Dragana Predojević, Filip Franeta sala P1
10:30-10:45	Jelena Milovanović, Bojan Ilić, Marko Mladenović, Niko Radulović, Slobodan Makarov, Aleksandra Divac Rankov: EMBRIOTOKSIČNI POTENCIJAL EKSTRAKATA I ODABRANIH ESTARA IZ ODBRAMBENIH SEKRETA DVE VRSTE IZ RODA <i>Megaphyllum verhoffi</i>, 1894 (DIPLOPODA: JULIDA)
10:45-11:00	Jelena Stojanović, Dimitrija Savić-Zdravković, Boris Jovanović, Jelena Vitorović, Jelena Bašić, Ivana Stojanović, Andrea Žabar Popović, Hatice Duran, Margareta Kračun Kolarević, Đurađ Milošević: UTICAJ MIKROPLASTIKE NA SUB-ORGANIZMALNE BIOMARKERE KOD VRSTE <i>Chironomus riparius</i> Meigen, 1804 (DIPTERA, CHIRONOMIDAE)
11:00-11:10	Diskusija/ Discussion
11:30	Polazak na ekskurziju/ Excursion
16:00	Ručak/ Lunch, Čarda Miljević

Subota/Saturday, 16. septembar 2023

**Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Trg Dositeja Obradovica 8, Novi Sad**

9:00–10:30

Zatvaranje simpozijuma i odlazak učesnika / closing of the symposium and participants departure